

РЕШЕНИЕ

№ 31928

гр. София, 12.08.2026 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 3 състав, в
публично заседание на 18.06.2026 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Атанас Николов

при участието на секретаря Ирена Йорданова, като разгледа дело номер **5173** по описа за **2026** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 и сл. от Административнопроцесуалния кодекс /АПК/ във вр. с чл. 13, ал. 9 от Закона за енергетиката /ЗЕ/.

Образувано е по жалба на „ЕЛЕКТРОРАЗПРЕДЕЛЕНИЕ ЮГ“ ЕАД, представлявано по пълномощие от юрисконсулт Г.-Н., срещу Решение № Ж – 343/08. 04. 2026 г. на Комисията за енергийно и водно регулиране (КЕВР), с което на дружеството са дадени задължителни указания в седмодневен срок от получаване на решението да изготви и предложи на „Екошукер“ ЕООД проект на договор за присъединяване на ОПЕЕВИ с мощност 199.36кV, предвиден за изграждане м УПИ I-234, кв.45 [населено място], общ. X., с поместени условия за присъединяване отговарящи на предварителен договор №4545147/30.06.23г. Според жалбоподателя оспореното решение е нищожно поради липса на компетентност, алтернативно - неправилно поради противоречие с материалния закон. Твърди се, че административният орган не е събрал и изследвал всички факти и обстоятелства по случая и актът му е немотивиран. Иска се оспореното Решение да бъде прогласено за нищожно, евентуално да бъде отменено. Претендират се разноски.

В съдебно заседание дружеството не се представлява.

Ответникът – Комисията за енергийно и водно регулиране чрез юрк. Б. оспорва жалбата като неоснователна и моли тя да бъде отхвърлена. Претендира юрисконсултско възнаграждение.

Заинтересованата страна „Екошукер“ ЕООД не се представлява, счита жалбата за неоснователна.

От фактическа и правна страна.

Жалбата е подадена в срок и от лице с правен интерес от оспорването, поради което е допустима. По същество жалбата е НЕОСНОВАТЕЛНА.

Неоснователни са твърденията, че оспореният административен акт е издаден от некомпетентен орган.

Съгласно чл.22, ал.1, т.1 от ЗЕ КЕВР разглежда жалби на ползватели на мрежи и съоръжения срещу оператори на преносни и разпределителни мрежи. В случаите, когато комисията приеме жалба за основателна, тя с решението дава задължителни указания по прилагането на закона /ал.5/

В чл. 76 от ЗЕ е предвидено, че Комисията контролира съответствието на извършваните лицензионни дейности с условията на издадените лицензии, като извършва превантивен, текущ и последващ контрол. Според ал.4, т.8 на чл.76, Комисията извършва проверки на основателността на жалби и сигнали срещу енергийните предприятия, включително за договорни нарушения, неизпълнение на задължения за присъединяване на производители и клиенти към мрежите или прекъсване на снабдяването с енергия или природен газ. Разпоредбата е пределно ясна и изрично предвижда, че КЕВР извършва проверки по подадени жалби срещу енергийни предприятия за договорни нарушения. Доколкото разгледаната от Комисията жалба касае именно изпълнението на договорните задължения на „ЕЛЕКТРОРАЗПРЕДЕЛЕНИЕ ЮГ“ ЕАД, възраженията, че Комисията се е произнесла по въпрос, за който няма изрично предвидени правомощия и актът ѝ се явява нищожен поради липса на компетентност, са несъстоятелни.

Решението е взето от Комисията в състав „Енергетика“ с единодушие - два гласа „за“, от които един е на член със стаж в енергетиката. Решението е издадено в изискуемата писмена форма и не се констатира съществени нарушения на административнопроизводствените правила, като са спазени изискванията на разпоредбите на Глава девета от Наредба № 3 от 21.03.2013г. за лицензиране на дейностите в енергетиката – извършена е проверка по жалбата, като е изискано становището на енергийното предприятие, след приключване на проверката е изготвен доклад и проект на решение, в което са отразени обстоятелствата по жалбата и становището на проверяваното лице.

Неоснователни са твърденията за немотивираност на оспореното решение. Противно на изложеното в жалбата, съдът счита, че административният орган е установил точно, вярно и обективно фактите и обстоятелства по случая, които е изложил ясно и конкретно, като е обосновал направените от него изводи с посочване на правните и фактически основания.

Решението е и материално законосъобразно.

Административното производство пред КЕВР е образувано жалба с вх. № Е-11Х-00-102 от 18.04.2024 г. от „ЕКОШУКЕР“ ЕООД срещу „Електроразпределение Юг“ ЕАД (ЕР Юг ЕАД). Жалбата е относно променени условия за присъединяване към електроразпределителната мрежа на обект за производство на електрическа енергия от възобновяеми източници (ОПЕЕВИ), с мощност 199,36 kW, предвиден за изграждане в урегулиран поземлен имот (УПИ) 1-234, кв. 45, [населено място], [община].

С Решение № 6956 от 27.02.2025 г. по адм. дело № 302 от 2025 г. по описа на Административен съд - София-град (АССг), оставено в сила с Решение № 13329 от 22.12.2025 г. на Върховния административен съд по адм. дело № 4201 от 2025 г. е отменено Решение № Ж-871 от 13.11.2024 г. на КЕВР и преписката е върната на административния орган за ново произнасяне. В жалбата от „ЕКОШУКЕР“ ЕООД срещу „Електроразпределение Юг“ ЕАД се възразява срещу променени условия за присъединяване към електроразпределителната мрежа на обект за производство на

електрическа енергия от възобновяеми източници (ОПЕЕВИ), с мощност 199,36 kW, предвиден за изграждане в урегулиран поземлен имот (УПИ) 1-234, кв. 45, [населено място], [община]. В решението на КЕВР жалбата е приета за основателна, тъй като електроразпределителното дружество неправомерно е извършило едностранна промяна в определените със Становище за присъединяване № 4545147/05.01.2023 г. и Предварителен*^ договор № 4545147/30.06.2023 г. условия за присъединяване на обекта и на основание чл. 22, ал. 1, ал. 5 и ал. 7 от Закона за енергетиката във връзка с чл. 147, ал. 2 от Наредба № 3 от 21.03.2013 г. за лицензиране на дейностите в енергетиката (Наредба № 3) на „Електроразпределение Юг“ ЕАД са дадени следните задължителни указания по т. 1:

С Решение № 9056 от 17.03.2025 г. АССг е приел, че решението на КЕВР не съдържа мотиви по спорните въпроси, очертани страните и предявени пред КЕВР. На 26.01.2026 г. в Комисията е постъпило писмо от „ЕКОШУКЕР“ ЕООД, в което е отправено искане към КЕВР да бъде изследвана необходимостта от разширение и/или реконструкция на електроразпределителната мрежа. На 02.02.2026 г. КЕВР е изпратила до ЕР Юг ЕАД писмо, в което на основание чл. 54, ал. 1 и чл. 144, ал. 1 от Наредба № 3 от електроразпределителното дружество е изискано да предостави информация по жалбата. На 06.02.2026 г. в Комисията е постъпил отговорът на ЕР Юг ЕАД, в който се заявява, че разходите за присъединяване на ОПЕЕВИ по договор от 04.04.2024 г. са изчислени пропорционално за отсечка от 1,18 км, спрямо разходите за реконструкцията на 15 км участък от ВЕЛ 20 kV „Тракиец“. Цената за присъединяване е формирана като са сумирани разходите по мрежа СрН и ниско напрежение. Предоставена е следната справка за образуване на цената от 196 134,76 лв. с ДДС, посочена в проект на договор за присъединяване на обект за производство на електрическа енергия към електроразпределителната мрежа на ЕР Юг от 04.04.2024 г. Приложена е и друга справка със списък на материалите и СМР с количества и стойности, които са включени в калкулацията на цената от 196 134,76 лв.; предоставена е справка от специализирана софтуерна програма, доказваща изготвените от ЕР Юг изчисления на режимните параметри на мрежата и влиянието върху електроразпределителната мрежа средно напрежение на присъединявания обект, удостоверяващи пад на напрежението от 5,92%; на извод 20 kV „К.“ от подстанция 110/20 kV „Д. К.“ има присъединени обекти за производство на електрическа енергия с обща мощност от 6 340,54 kW. ЕР Юг е предоставило справка за наличието на генериращи мощности в такъв размер. ЕР Юг поддържа становището си, че в резултат от изчисленията единственото техническо решение, приложимо в случая, с цел да се осигури необходимият капацитет за присъединяване на ОПЕЕВИ и едновременно с това да се избегне недопустимо намаляване на параметрите на качеството на електрическата енергия, е чрез реконструкция на съществуващите електропроводи. Дружеството посочва, че към момента не е извършена реконструкция на електропровод 20 kV „Тракиец“; след 04.04.2024 г. няма присъединени обекти за производство на електрическа енергия към електропровод 20 kV „Тракиец“. На 12.09.2024 г. е присъединен един обект на потребление на електрическа енергия с мощност от 11 kW. ЕР Юг ЕАД е предоставило справка за присъединените обекти за потребление и производство към електропровод 20 kV „Тракиец“. В изпълнение на Решение № Ж-871/13.11.2024 на КЕВР, ЕР Юг ЕАД е предложило на производителя нов проект на договор за присъединяване на обект към електроразпределителната мрежа от 27.11.2024 г. , който не е подписан. С писмо изх. № 1- 4545147-915789/03.02.2025 г., ЕР Юг ЕАД е уведомило „ЕКОШУКЕР“ ЕООД, че прекратява процедурата за присъединяване на ФЕЦ поради неподписан договор за присъединяване в законовия срок. С цел повишаване на преносната способност на електроразпределителната мрежа и осигуряване на допълнителен капацитет, осигуряващ възможността за присъединяване на обекта, в предложения проект на договор от 27.11.2024 г. е

предвидено изграждане на нова кабелна линия 20 kV, заменяща съществуващия въздушен електропровод 20 kV „К.“ от п/ст „Д. К.“ до възлова станция „К.“ в участък с проектна дължина 500 м. Ремонтна и инвестиционна програма на КЕЦ Х. от 2020 г. до 2025 г., ЕР Юг е представило справка за включените обекти в инвестиционната и ремонтна програма за посочения период.

От съдържанието на проекта на договор за присъединяване на ОПЕЕВИ - т. 3.1.1 от същия, в която са поместени електрическите съоръжения с цел осигуряване на технически параметри, необходими за присъединяване на електрическата централа, а именно: реконструкция на ВЛ 20 kV „Тракиец“ с подмяна на проводник от ВЛ 20 kV „Тракиец“ от АС 50 ММ2 на АС 95 ММ2 с проектна дължина 1180 м и т.8.1, в която е определено, че цената за присъединяване се определя по индивидуален проект и включва действителните разходи за присъединяване на електроцентрала, като първото плащане съгласно т.8.1.1 е в размер от 196 134,76 лв. с ДДС, а второто плащане - за оставащата част от действителните разходи (т.8.1.2). Едностранно иницирираната от ЕР Юг ЕАД промяна в проектодоговора спрямо сключения Предварителен договор № 4545147/30.06.2023 г. между „ЕКОШУКЕР“ ЕООД и ЕР Юг ЕАД е замяната на „нова кабелна линия СрН от п/ст „Д. К.“ до В/ст „К.“, с „реконструкция на ВЛ 20 kV „Тракиец“ с подмяна на проводник от ВЛ 20 kV „Тракиец“ от АС 50 ММ2 на АС 95 ММ2 с проектна дължина 1180 м“. Видно от предоставената справка за образуване на цената за присъединяване на ОПЕЕВИ от 196 134,76 лв. с ДДС, предвидената реконструкция на ВЛ 20 kV „Тракиец“, разпределена пропорционално на заявената мощност на „ЕКОШУКЕР“ ЕООД, възлиза на 160 407,32 лв. без ДДС (192 488,784 лв. с ДДС) или 98,14 % от цената за присъединяване. Съгласно чл. 274, ал. 2, Таблица 28 на Наредба № 3 от 9 юни 2004 г. за устройството на електрическите уредби и електропроводните линии, допустимите загуби на напрежение в електрическите мрежи на хранящите линии СрН за разпределителни (възлови) подстанции са в границите от 2% до 5%. ЕР Юг е предоставило съответните изчисления, удостоверяващи пад на напрежението от 5,92% на ниво СрН, след присъединяването на ОПЕЕВИ без реконструкция на мрежа СрН, от които е видно, че без извършване на разширение/реконструкция на електроразпределителната мрежа СрН не може да се извърши присъединяването на ОПЕЕВИ. В случая разширението на електроразпределителната мрежа е свързано единствено с осигуряване на преносните възможности на съответната мрежа за предоставяне на достъп на производителя. Е. дружество е приложило и съответните справки, обосноваващи формирането на цената за присъединяване, включително със списък на материалите и СМР с количества и стойности, но от съществено значение е въпросът дали електроразпределителното дружество има правомощия едностранно да променя закрепени в предварителен договор условия за присъединяване.

Приложимият към настоящото производство ред за присъединяване на ОПЕЕВИ се съдържа в Наредба № 6 от 24.02.2014 г. за присъединяване на производители и клиенти на електрическа енергия към преносната или към разпределителните електрически мрежи (отм.), тъй като в § 69 от Преходни и заключителни разпоредби към Закона за изменение и допълнение на Закона за енергията от възобновяеми източници (ДВ, бр. 86 от 2023 г., в сила от 13.10.2023 г.) е описано, че започналите до влизането в сила на този закон процедури по отменените чл. 23, 24 и 25 се довършват по досегашния ред. ОПЕЕВИ попада в обхвата на чл. 25 от ЗЕВИ (в сила до 13.10.2023 г.), тъй като е над 30 kW и няма да използва преференциите по чл. 31 и чл. 32 от ЗЕВИ. Предвид горното процедурата се развива съгласно Глава пета, Раздел I от Наредба № 6 от 24.02.2014 г. (отм.) и искането за присъединяване е подадено на основание чл. 80, ал. 1 от същата. Съгласно чл. 82, ал. 1 от Наредба № 6 от 24.02.2014 г. (отм.) лицето, получило становище за присъединяване, подава до мрежовия оператор искане за изготвяне на предварителен договор за присъединяване на обекта при посочените в становището условия и начин на присъединяване в срока на

валидност на издаденото становище. Горната разпоредба защитава правата на производителя в присъединителната процедура от едностранна промяна в условията за присъединяване, тъй като такава едностранна промяна би могла да доведе до допълнителни разходи и нарушава принципа за правна сигурност между страните. След сключването на предварителния договор по реда на чл. 82 от Наредба № 6 от 24.02.2014 г. (отм.), производителят е подал искане за сключване на окончателен договор по реда на чл. 59 във вр. чл. 83 от горната наредба. Предварителния договор следва да съдържа всички съществени условия, касаещи правоотношенията между страните по присъединителната процедура, а необходимите дейности, свързани с присъединяването на обекта, безспорно са част от тях. Предвид горното с оглед липсата на съгласие на „ЕКОШУКЕР“ ЕООД с предложения текст на окончателния договор, условията от предварителния договор следва да бъдат пренесени в окончателния и цената за присъединяване да е следствие от дейностите, описани в него.

По отношение на въпроса за определянето на окончателния размер на цената за присъединяване в договора за присъединяване, същата действително е определена в него, но е следствие на дейности, неописани в предварителния договор (реконструкция на ВЛ 20 kV „Тракиец“). По отношение на приложимостта на чл. 26, ал. 5 или чл. 26, ал. 9, 10 и ал. 11 от ЗЕВИ горните разпоредби не си противоречат. В чл. 26, ал. 5 от ЗЕВИ е описано, че разширението и реконструкцията на мрежата следва да бъде посочено в становището, като разширението и/или реконструкцията на електропреносната или съответната електроразпределителна мрежа в тези случаи може да бъде свързано единствено с осигуряване на преносните възможности на съответната мрежа за предоставяне на достъп на производителя. ЕР Юг е описало в становището за присъединяване необходимостта от разширение на електроразпределителната мрежа във връзка с присъединяването на ОПЕЕВИ и същите дейности са предизвикани единствено от присъединяването на ОПЕЕВИ. В чл. 26, ал. 9 е описано, че цената за присъединяване се определя в договора за присъединяване и действително същата е поместена в договора за присъединяване. В ал. 10 и ал. 11 на същия член е уредено, че разширението/реконструкцията не следва да е предвидено в инвестиционна програма на дружеството, а цената да е определена пропорционално. В случая реконструкцията на ВЛ 20 kV „Тракиец“ не се съдържа в инвестиционната програма и цената е определена пропорционално. От съществено значение е неправомерно извършената едностранна промяна в условията за присъединяване от Предварителен договор № 4545147/30.06.2023 г., която води и до дейности, съответно разходи, неотговарящи на същия предварителен договор. Като е достигнал до същите правни изводи, КЕВР е постановила решение, при правилно приложение на относимите материално-правни норми.

Предвид изложеното, съдът намира, че оспореното решение се явява законосъобразно на всички основания по чл. 146 АПК, поради което жалбата срещу него следва да бъде отхвърлена.

При този изход на спора претенцията на ответника за присъждане на юрисконсултско възнаграждение е основателна и следва да бъде уважена за сумата от 103 евро.

С тези мотиви, съдът

РЕШИ :

ОТХВЪРЛЯ жалбата на „ЕЛЕКТРОРАЗПРЕДЕЛЕНИЕ ЮГ“ ЕАД срещу Решение № Ж – 343/08.04.2026г. на Комисията за енергийно и водно регулиране.

ОСЪЖДА „ЕЛЕКТРОРАЗПРЕДЕЛЕНИЕ ЮГ“ ЕАД да заплати на Комисията за енергийно и водно регулиране сума в размер на 103 евро за юрисконсултско възнаграждение.

РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване с касационна жалба пред Върховния административен съд в 14 –дневен срок от съобщението.